QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. MHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta'nhar it-Tnejn 29 t'Ottubru, 2018

Rikors Numru : 983/2015 JPG
Kawza Numru : 1

Micheal Angelo Briffa (KI 523747M), Joseph Briffa (KI 987545M), Carmelo Briffa (KI 304451M), Maria Concetta mart Robert Doneo (KI 265352M), Tarcisio Briffa (763353M)
42, Triq San Martin, Zurrieq.

Vs

Jost Merten (KI 03883A) u Nadia Merten (KI 459569M)
Merit Malta Ltd, KW9, Corradino Industrial Estate Paola PLA 3000.
U b'digriet tas-7 ta' Dicembru, 2015 gie kjamat in kawza l-Avukat Generali.

Il-Qorti:

Rat ir-rikors guramentat ta' Michael Angelo Briffa et, datat 16 ta' Ottubru, 2015, a fol 1 et seqq, li jaqra hekk:

1. *Illi b'kuntratt tas-16 ta' Mejju, 1968, fl-atti tan-Nutar Dottor Antonio Carbonaro li kopja tieghu qieghed jigi hawn anness u mmarkat bhala* **dok. A**, *missier ir-rikorreni llum mejjet Antonio Briffa ikkonceda b'titolu ta' emfitewsi annwu u temporanju lil Frank Cremona l-fond Palazzo Gian Battista, fiz-Zurrieq fi Triq il-Kuncissjoni bin-numri 13, 14, 15, bil-gnien anness mieghu, b'bieb iehor ghal sqaq il-Kuncizzjoni li jgib in-numru 1 u l-gardiena li fiha kejl ta' circa tomna u li nofs hija konfinanti mill-Punent mal-fond imsemmi, mir-rih t'isfel mal-proprjeta' ta' l-ahwa Saliba, mill-Lvant mal-proprjeta' ta' Antonio D'Amato kif soggetta ghal piz piju ta' 0.69 u dan ghal perijodu ta' erbghin sena b'cens annwu u temporanji ta' Lm365 ekwivalenti ghal €850.22 u taht il-pattijiet u l-kundizzjonijiet kollha hemm stipulati.*

2. *Illi dan il-piz piju ta' €0.69 infeda mal-Kurja Arciveskovili biex b'hekk il-fond illum huwa liberu u frank.*

3. *Illi b'kuntratt ta' l-1 ta' Awwissu, 1997, fl-atti tan-Nutar Maurice Gambin, il-intimata akkwistat il-fond imsemmi ghal perijodu li kien ghad fadal mill-erbghin sena li bdew jidekorru mill-15 ta' Awwissu, 1968, tal-fond fuq imsemmi, skond kopja tieghu li qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala* **dok. B.**

4. *Illi din il-koncessjoni enfitewtika itterminat fl-14 ta' Awwissu, 2008.*

5. *Illi skond l-Artikolu 1521 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta, fit-terminazzjoni ta' koncessjoni enfitewtika temporanja l-fond in kwistjoni fl-eghluq taz-zmien miftiehem espressament kellu jigi ritornat lir-rikorrenti bil-miljoramenti u jintradd lura lil padrun dirett ipso iure.*

6. *Illi l-intimati rrifjutaw li jaghmlu dan ghax ippretendew li ghandhom jibqghu igawdu l-fond tar-rikorrenti taht titolu ta' koncessjoni emfitewtika perpetwa ai termini tal-Kap 158 tal-Ligijiet ta' Malta.*

7. *Illi r-rikorrenti infurmaw lill-intimati illi l-okkupazzjoni tal-fond proprjeta' taghhom minnhom hija abbusiva u llegali stante illi gie repetutament deciz mill-Qrati taghna illi l-Artikolu 12(4), (5) u (6) tal-Kap 158 tal-Ligijiet ta' Malta jammonta ghal vjolazzjoni tad-dritt fundamentali tar-rikorrenti fit-tgawdija tal-proprjeta' taghhom kif protett bl-Artikolu 1 ta' l-Ewwel Protokol tal-Konvenzjoni Ewropea u ghalhekk il-pretensjoni tal-intimati li jistghu jirrendu perpetwa l-koncessjoni emfitewtika temporanja tas-16 ta' Mejju 1968 fl-atti tan-Nutar Antonio Carbonaro hija mhux biss abbusiva u llegali imma ante kostituzzjonali u rrekat danni lil mittenti talli huma baqghu jokkupaw hwejjeg ir-rikorrenti mill-15 ta' Awissu 2008 minghajr ma hallsu kwalsiasi kumpens.*

8. *Illi r-rikorrenti intavolaw rikors guramentat nru. 316/09 JA fl-ismijiet "Michael Angelo Briffa et vs Nadia Merten" li gie deciz mill-Qorti ta' l-Appell fl-24 ta' April 2015 skond* **dok. D** *wara konferma tas-sentenza tal-Prim Awla tal-Qorti Civili moghtija fil-25 ta' Mejju 2011* **dok.C** *fejn it-talbiet tar-rikorrenti ghar-ripreza tal-fond gew milqugha u l-intimata Nadia Merten ma kellhiex jedd tkompli tokkupa l-fond in kwistjoni flimkien ma' zewgha Jost Merten wara l-14 ta' Awissu 2008 u gew zgumbrati mill-istess fond mhux aktar tard mill- 24 ta' Ottubru 2015.*

9. *Illi l-intimati zgumbraw mill-fond fil-15 ta' Ottubru 2015 u ghaddew ic-cavetta lir-rikorrenti tramite l-Avukat tar-rikorrenti sottoskritt **(dok.E).***

10. *Ill l-intimati kienu qed jokkupaw il-fond minghajr ebda titolu mill-15 ta' Awissu 2008 sal-15 ta' Ottubru 2015 bhala dar residenzjali taghhom u dan b'mod abbusiv u llegali.*

11. *Illi l-intimati ghandhom ihallsu kumpens ghall-okkupazzjoni tal-fond Palazzo Gian Battista, Triq il-Kuncissjoni, iz-Zurrieq mill-15 ta' Awissu 2008 sal-15 ta' Ottubru 2015.*

12. *Illi ghalhekk ghandu jigi likwidat il-kumpens li l-intimati ghandhom ihallsu lill-atturi ghall-okkupazzjoni tal-fond Palazzo Gian Battista, Triq il-Kuncissjoni, iz-Zurrieq ghall-perjodu mill-15 ta' Awissu 2008 sal-15 ta'*

Ottubru 2015 a bazi tal-valur lokatizzju ta' l-istess fond li ghandu jigi determinat minn periti nominandi.

13. *Illi r-rikorrenti b'ittri ufficjali tal-20ta' Marzu 2010, tal-21 ta' Marzu 2012, 3 ta' Marzu 2014 u tat -3 ta' Lulju 2015 talbu lill-intimati biex jersqu ghal likwidazzjoni tal-kumpens lilhom dovut ghall-okkupazzjoni abbusiva u llegali taghhom ghall-perjodu bejn il-15 ta' Awissu 2008 sal-15 ta' Ottubru 2015 pero' baqghu inadempjenti u ghalhekk kellha ssir din il-kawza.*

Jghidu ghalhekk l-intimati prevja kwalsiasi dikjarazzjoni necessarja u opportuna u ghal ragunijiet premessi ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:

1. *Tiddikjara u Tiddeciedi illi l-intimati ghandhom ihallsu dak il-kumpens dovut lir-rikorrenti ghall-okkupazzjoni tal-fond Palazzo Gian Battista, Triq il-Kuncissjoni, iz-Zurrieq ghall-perjodu bejn l-15 ta' Awissu 2008 sal-15 ta' Ottubru 2015.*

2. *Tillikwida l-kumpens dovut lir-rikorrenti ghall-okkupazzjoni tal-fond Palazzo Gian Battista, Triq il-Kuncissjoni, iz-Zurrieq ghall-perjodu bejn l-15 ta' Awissu 2008 sal-15 ta' Ottubru 2015 bl-opera ta' periti nominadi.*

3. *Tikkundanna lill-intimati sabiex ihallsu lir-rikorrenti dak il-kumpens hekk likwidat ghall- okkupazzjoni tal-fond Palazzo Gian Battista, Triq il-Kuncissjoni, iz-Zurrieq ghall-perjodu bejn l-15 ta' Awissu 2008 sal-15 ta' Ottubru 2015.*

Bl-ispejjez, komprizi dawk ta' l-ittri ufficjali datati 20 ta' Marzu 2010, tal-21 ta' Marzu 2012, 3 ta' Marzu 2014 u tat -3 ta' Lulju 2015 u bl-ingunzjoni tal-intimati ghas-subizzjoni.

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta ta' Jost Merten u Nadia Merten, datata 18 ta' Novembru, 2017, a fol 37 et seqq, li taqra hekk:

1. *Illi mhux minnu li l-esponenti kienu jokkupaw il-fond Palazzo Gianbattista, numri 12, 14 u 15 Triq il-Kuncizjoni Zurrieq minghajr ebda titolu legali b'effett mill-15 ta' Awissu 2009 sal-15 ta' Ottubru 2015 u dana stante li:*

    a. *L-okkupazzjoni tal-esponenti Nadia Merten kienet bdiet b'titolu ta' enfitewsi temoporanju bis-sahha tal-kuntratt ippubblikat minn Nutar Maurice Gambin fl-1 ta' Awissu 1997 (ezebit bhala Dok B mir-rikorrenti) li bis-sahha tieghu Nadia Merte, li zzewget mal-intimat l-iehor Jost Merten bl-eskluzjoni tal-kommunjoni tal-akkwisti, akkwistat ir-rimanenti zmien tal-koncessjoni originali ta' erbghin (40) sena li bdew mill-15 ta' Awissu 1986.*

    b. *L-esponenti fit-terminazzjoni tal-koncessjoni enfitewtika ghazlet, in kwantu cittadin Malti u in kwantu l-fond kien jifforma r-residenza ordinarja taghha, li tesecita d-dritt taghha moghti mill-Artiklu 12 (4) tal-Kap 158 tal-Ligijiet ta' Malta li tikkonverti t-titolu taghha f'wiehed ta' enfitewsi perpetwa kif jidher mill-ittra tas-26 ta' Gunju 2008 kopja* ***Dok NM1*** *u offriet li thallas l-ammont ta' cens mizjud ghal sitt darbiet a' tenur tal-istess Artiklu 12 (4) Kap 158 u ghalhekk minn €85.022 fis-sena ghal €5,101.32 fis-sena.*

2. *Illi bis-sentenza moghtija fl-24 ta' April 2015 mill-Qorti tal-Appell, ezebita mill-kontroparti bhala Dok D, gie finalment deciz illi l-esponenti Nadia Merten ma ghandiex dritt tikkonverti t-titolu taghha f'wiehed perpetwu u ghalhekk kellha tizgombra mid-dar u dana ghamlitu fiz-zmien utili moghti (u estiz minhabba raguni ta' sahha) mill-Qorti. Isegwi ghalhekk li kien biss wara dina s-sentenza li l-pozizzjoni tal-esponenti Nadia Merten giet kjarifikata u kristallizzata billi l-Qorti tal-Appell irrifjutat li tapplika d-dispost tal-Artiklu 12(4) Kap 158, liema dispozizzjoni tal-ligi ghada in vigour u ghalhekk l-agir taghha qatt ma jista jigi kkwalifikat bhala "illegali".*

3. *Illi jsegwi illi l-okkupazzjoni tal-esponenti Nadia Merten seta' biss jigi deskritt u kkwalifikat bhala "illegali" kieku baqghet in okkupazzjoni wara t-terminu moghti fis-sentenza biex tizgombra, liema terminu incidentalment*

kien jaghlaq fis-26 ta' Ottubru 2015. Hija fil-fatt ikkonsenjat ic-cwievet qabel fil-15 ta' Ottubru 2015 kif jidher minn Dok E ezebit mill-kontroparti.

4. *Illi kwalunkwe ammont li jista' jkun dovut mill-esponenti ghall-okkupazzjoni kien gie ddepozitat skond l-Artiklu 12(4) Kap 158 bir-rata ta' €5,101.32 fis-sena kopert b'diversi cedoli ta' depozituipprezentati fir-registru ta' dina l-Qorti u l-esponenti Nadia Merten kienet ukoll offriet li thallas bl-istess rata sal-15 ta' Ottubru 2015 kif jidher mill-ittra tat-28 ta' Ottubru 2015 kopja* ***Dok NM2.*** *Illi dawna l-ammonti jkopru l-ammont kollu li jista' jkun dovut lill-kontroparti, b'effett mid-data tat-terminazzjoni tal-enfitewsi temporanja (15 ta' Awissu 2008) sal-15 ta' Ottubru 2015, u dana apparti l-eluf ta' Euro li ntefqu mill-esponenti fil-fond.*

5. *Illi l-parti l-ohra tista' ghalhekk liberament tizbanka l-ammonti kollha depozitati ghall-perjodi hemm indikati.*

6. *Illi huwa legalment inkocepibbli li persuna tigi kkundannata thallas danni talli uzat jedd moghti lilha minn ligi li ghada in vigore kif inhu l-Artiklu 12(4) Kap 158 u ghandu jigi ribadit li l-gurisprudenza f'kawzi dwar dan l-artiklu jaghmlula cara li kull kaz ghandu jigi kunsiderat ghalih u l-artikli 12(4) Kap 158 jista' jkun biss anti-kostituzzjonali fl-applikazzjoni tieghu f'kazi specifiki u mhux erga omnes. F'dan ir-rigward l-esponenti jirreferi ghas-sentenza fl-ismijiet "Josephine Bugeja vs Avukat Generali et" deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fis-7 ta' Dicembru 2009 fejn il-Qorti ghamlitha cara li jrid isir kull darba it-test tal-proporzjonalita' bejn il-valur tal-propjeta u l-ammont ta' cens kif rivedut, kif ukoll is-sentenza fl-ismijiet John u Anna Grima vs Avukat Generali et deciza fil-25 ta' Marzu 2011 mill-Qorti Kostituzzjonali.*

7. *Isegwi ghalhekk li kwalunkwe talba ghad-danni ghal okkupazzjoni ghall-perjodu indikat trid logikament tigi diretta kontra l-Gvern ta' Malta la darba l-legislatur halla in vigore l-Artiklu 12(4) Kap 158 u l-esponenti ghandhom jigu liberati in kwantu mhumiex il-legittimu kontradittur.*

8. *Illi l-intimat Jost Merten ma ghandu l-ebda locus standi f'dina l-kawza u ghandu jigi liberat mill-osservanza in kwantu l-okkupazzjoni tieghu kienet*

radikata unikament fil-fatt li l-fond jifforma d-dar matrimonjali u qatt ma vvanta x tip ta' ttitolu fuq il-fond.

Rat il-verbal ta' Dr Daniel Buttigieg, fejn in vista tal-eccezzjoni numru 7, talab li l-Avukat Generali jigi kjamat in kawza. (Vide fol 44)

Rat ir-risposta guramentata tal-kjamat in kawza Avukat Generali, datata 13 ta' Jannar, 2016, a fol 46 et seqq, li taqra hekk:

1. *Illi preliminazrjament l-esponent jirrileva li hemm nuqqas car ta' relazzjoni guridika u/jew kuntrattwali bejn l-Avukat Generali u r-rikorrenti bil-konsegwenza li l-mertu ta' din il-kawza huwa esranju ghall-esponent. Dan qed jinghad ghaliex t-talbiet imsemmija fir-rikors promotur huma sabiex din l-Onorabbli Qorti tordna lill-intimati Jost Merten u Nadia Merten ihallsu lir-rikorrenti kumpens ghall-okkupazzjoni tal-fond Palazzo Gian Battista, Triq il-Kuncizzjoni, Zurreiq bejn l-15 t'Awissu 2008 sal-15 t'Ottubru 2015. Din it-tip ta' dikjarazzjoni u decizjoni ma tistax tinghata fil-konfront tal-esponent Avukat Generali galadarba hu qatt ma' okkupa l-fond in kwistjoni f'dawk id-dati u allura isegwi li hemm nuqqas lampanti ta' interess guridiku. It-talbiet mitluba u d-danni pretizi mill-atturi huma relatati strettament mal-okkupazzjoni tal-fond minn naha tal-intimati Jost Merten u Nadia Merten u zgur mhux tal-Avukat Generali galadarba hu qatt ma okkupa l-fond. Ghalhekk hu ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju.*

2. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost jigi rilevat ukoll li fir-rikors promotur issir referenza ghal-kawza civili fl-ismijiet Michael Angelo Briffa et vs. Nadia Merten fejn f'dik is-sentenza l-Onorabbli Qorti tal-Appell kienet ikkonfermat is-sentenza moghtija mill-Prim Awla fejns abet ksur tal-artikolu 1 ta' l-Ewwel Protokol tal-Konvenzjoni Ewropea u konsegwentement ordnat l-izgumbrament tal-intimata Nadia Merten. Pero' jigi rilevat li l-esponent Avukat Generali lanqas biss kien parti f'dik il-kawza u ghalhekk is-sentenza ma torbotx lilu. Sentenza torbot lil min kien parti fiha. Jinghasd ukoll li f'dik is-sentenza il-Qorti ma ddikjarat li b'xi mod huwa l-Avukat Generali li jrid jaghmel tajjeb ghad-danni li allegatament sofrew l-atturi.*

3. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-atturi iridu dejjem igiebu prova tat-titolu tal-proprjeta' u tad-danni attwali li allegatament garbu.*

4. *Illi minghajr pregudizzju ghal-fuq espost, peress li essenzjalment din il-kawza hija wahda ghad-danni, jinghad li l-perjodu ta' okkupazzjoni tal-fond li l-atturi qed jitolbu kumpens ghalih u cioe' bejnl-15 ta' Awissu 2008 u l-15 t'Otturu 2015 huwa milqut bil-preskrizzjoni ta' sentejn skond l-artikolu 2153 tal-Kodici Civili jew fi kwalunkwe kaz bil-preskrizzjoni ta' hames snin skond l-artikolu 2156 tal-Kodici Civili.*

5. *Illi, subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-premess, it-talbiet tal-atturi huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-atturi.*

6. *Salv eccezzjonijiet ohra jekk ikun il-kaz.*

Rat id-digriet ta' din il-Qorti datat 5 ta' Ottubru, 2016, fejn fuq talba ta' Dr Edward Debono il-Qorti ordnat li jigu allegati l-atti tal-kawza processwali 316/2009 fl-ismijiet Michael Angelo Briffa et vs Nadia Merten deciza mill-Qorti tal-Appell fl-24 ta' April, 2015.

Rat il-verbal tat-28 ta' Gunu, 2018, fejn il-Qorti in vista tad-decizjoni tal-Qorti Ewropea Nicholas vs Cyprus deciza fid-9 ta' Jannar, 2018, talbet lil avukati difensuri tal-partijiet jiddikjaraw l-pozizzjoni taghhom u jekk fid-dawl ta' din is-sentenza ghandhomx oggezzjoni illi l-Qorti tibqa' in Gudizzju. L-avukati difensuri iddikjaraw li ma ghandhomx oggezzjoni li din il-Qorti tibqa' in gudizzju. (Vide fol 221)

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat id–dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Semghet it-trattazjoni mid-difensuri tal-partijiet;

Ikkonsidrat:

Michael Angelo Briffa xehed permezz ta' affidavit a fol 53 *et seqq* illi huwa wiehed mis-sieden ta' Palazzo Gian Battista li jinsab fi Triq il-Kuncizzjoni, Zurrieq, li hu u hutu r-rikorrenti l-ohra kienu wirtu minghand il-genituri taghhom Antonio u Guzeppa konjugi Briffa fi kwoti ugwali ta' 1/5 kull wiehed. Spjega li permezz ta' kuntratt datat 16 ta' Mejju 1968, missieru kien ikkonceda l-proprjeta in kwistjoni b'titolu ta' cens temporanju ghal erbghin sena lil certu Frank Cremona. Kompla li dak iz-zmien hu kellu xi ghoxrin sena u ghalhekk jiftakar car lil missieru jispjegalu li l-proprjeta ried jaghtiha b'cens temporanju peress illi b'hekk il-proprjeta kienet ser terga tghaddi lura ghand il-familja taghhom wara dawk l-erbghin sena.

Spjega li matul iz-zmien il-proprjeta kienet giet trasferita lil nies differenti, sakemm kienet giet akkwistata minghand Nadia Merten fl-1 t'Awissu 1997, ghaz-zmien li kien fadal mill-koncessjoni enfitewtika. Kompla li c-cens kien ghalaq fil-15 t'Awissu 2008 u ghalhekk kien kiteb lil Merten sabiex tohrog mill-post u tirritorna c-cwievet lilu u lil hutu, pero rrifjutat u anzi bdiet tghid illi kellha dritt tgawdi l-post b'titolu ta' cens perpetwu basta thallas cens annwali ta' €5,101.32. Qal li ghalhekk hu u hutu kienu kostretti jifthu proceduri gudizzjarji kontra Merten sabiex tigi zgumbrata mill-proprjeta, u f'din il-kawza Merten kienet ghamlet kontro-talba sabiex hu u hutu jigu ordnati jersqu ghall-pubblikazzjoni ta' kuntratt sabiex ic-cens temporanju jigi konvertit f'wiehed perpetwu.

Xehed illi t-talba taghhom kienet giet milqugha mill-Qorti, filwaqt li l-kontro-talba ta' Merten kienet giet michuda, liema sentenza kienet giet ikkonfermata mill-Qorti tal-Appell, u ghalhekk Merten kienet giet ordnata tivvaka mill-fond sal-15 ta' Ottubru 2015. Spjega li skont l-istima tal-valur tal-proprjeta li kienet giet maghmula mill-Perit Mario Cassar, li kien gie mahtur mill-Qorti, huma tilfu €58,000 fis-sena. Qal li ghalhekk ir-rikorrenti tilfu s-somma ta' €379,887, rapprezentanti l-valur lokatizju tal-fond in kwistjoni bejn il-15 ta' Awissu 2008 u l-15 ta' Ottubru 2015, zmien meta Merten kienet qed tgawdi l-fond minghajr ebda dritt fil-ligi, u li huwa ghalhekk li kellhom jifthu din il-kawza. Spjega wkoll illi l-Avukat Generali gie kjamat in kawza ghaliex id-danni sofferti mir-rikorretni ghandu jirrispondi ghalihom xi hadd u ghalhekk, jekk din il-Qorti ssib li m'hijiex Merten li ghandha thallas id-danni sofferti minnhom, allura dawn id-danni ghandu jirrispondi ghalihom min hareg il-ligi.

Nadia Merten xehdet permezz ta' affidavit a fol 178 *et seqq* illi hija zzewget lil Jost Merten

fil-25 ta' Novembru 1994 u kienu ghazlu li jaddottaw ir-*regime* ta' separazzjoni tal-assi. Spjegat illi fl-1 ta' Awissu 1997 kienet xtrat il-proprjeta in kwistjoni wara li l-venditrici, Dorothy Simms, kienet assigurathom illi kellhom dritt skont il-ligi illi jikkonvertu c-cens temporanju f'wiehed perpetwu, billi c-cens jghola b'sitt darbiet izjed, u jizdied kull hmistax - il sena skont l-gholi ta' hajja. Qalet illi hi u r-ragel taghha kienu ikkonfermaw din il-posizzjoni man-Nutar Maurice Gambin qabel ma ghamlu l-kuntratt u kienu wkoll hadu parir minghand l-Avukat Dominic Cassar. Ziedet illi kemm in-nutar u kif ukoll l-avukat kienu qablu li kien ser ikollu d-dritt li tikkonverti c-cens f'wiehed perpetwu minhabba illi hija kellha cittadinanza Maltija u d-dar kellha tkun ir-residenza ordinarja taghha. Ziedet ukoll illi li kieku ma kienetx ghal din l-assikurazzjoni, ma kienetx tixtri l-proprjeta, u wisq anqas taghmel hafna benefikati fiha. Spjegat illi wara li ghalaq il-perjodu tac-cens kienet offriet l-ammont ta' sitt darbiet aktar mic-cens skont il-ligi, izda r-rikorrenti ma kienux accettaw dan u ghalhekk bdiet tiddepozita l-ammont dovut skont il-ligi taht l-awtorita tal-Qorti. Qalet illi hi hasset li kellha dritt tistenna d-decizjoni tal-ewwel Qorti u tal-Qorti tal-Appell sabiex tigi determinata l-posizzjoni legali taghha, specjalment meta skont il-ligi hija kellha d-dritt li tikkonverti c-cens temporanju f'wiehed perpetwu.

In kontro-ezami a fol 183 *et seqq* ikkonfermat illi meta xtrat il-proprjeta in kwistjoni kienet taf illi l-koncessjoni enfitewtika kienet tintemm fl-14 t'Awissu 2008. Qablet ukoll illi hija baqghat fil-proprjeta in kwistjoni sal-izgumbrament effettiv skont it-terminu moghti mill-Qorti. Mistoqsija jekk kienetx taf illi l-Qorti ta' Strasbourg kienetx diga ippronunzjat ruhha fuq il-ligi in kwistjoni, wiegeb illi ma kienetx taf.

Jost Merten xehed permezz ta' affidavit a fol 189 *et seqq* illi huwa cittadin Germaniz izda ilu joqghod hawn Malta mill-1976, u kkonferma u kkorobora x-xhieda moghtija minn martu Nadia Merten.

Ikkonsidrat;

L-intimati Marten eccepew illi Jost Merten m'ghandux *locus standi* f'din il-kawza u ghandu jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju ghaliex l-okkupazzjoni tieghu kienet radikata unikament fil-fatt li l-fond in kwistjoni kien id-dar matrimonjali tal-intimati Merten u qatt ma vvanta xi tip ta' titolu fuq il-fond.

Il-Qorti hija tal-opinjoni li din l-eccezzjoni hija fondata. Apparti l-fatt illi Jost Merten kien

jokkupa dan il-fond biss ghaliex kien id-dar matrimjonali tal-konjugi Merten, il-Qorti taghraf illi din il-kawza hija msawwra fuq il-fatt illi r-rikorrenti kienu precedentement intavolaw proceduri gudizzjarji bin-numru 316/09 fejn talbu l-izgumbrament ta' Nadia Merten ghaliex skont huma, hija ma kellhiex il-jedd li tokkupa l-fond in kwistjoni wara l-14 t'Awissu 2008. **Dawn il-proceduri gew kienu intavolati biss kontra Nadia Merten**, u ghalhekk m'hemm l-ebda sentenza bejn il-partijiet li stabbiliet it-titolu o meno, u d-dritt ta' Jost Merten illi jokkupa l-istess proprjeta. Ghalhekk, Jost Merten ma jistghax jigi ordnat ihallas kumpens meta mhux biss m'hemm l-ebda dikjarazzjoni fil-konfront tieghu illi kien qed jokkupa l-proprjeta in kwistjoni b'mod illegali, izda lanqas qatt ma kien hemm talba ghal determinazzjoni f'dak is-sens.

Ghaldaqstant din l-eccezzjoni qed tigi milqugha u Jost Merten qieghed jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju.

Ikkonsidrat;

Permezz ta' din l-azzjoni ir-rikorrenti qed jitolbu lil Qorti sabiex tordna lill-intimati u l-kjamati in kawza ihallsu l-kumpens dovut ghall-okkupazzjoni mill-intimati Merten tal-proprjeta taghhom, ghall-perjodu bejn il-15 t'Awissu 2008 u l-15 t'Ottubru 2015. Il-proprjeta in kwistjoni kienet giet moghtija b'koncessjoni enfitewtika temporanja minn missierhom, u eventwalment kienet ghaddiet ghand l-intimati Merten ghaz-zmien rimanenti li kien ghad fadal. Meta ghalaq iz-zmien tal-enfitewsi temporanja, ir-rikorrenti esigew illi Merten taghtihom lura din il-proprjeta, filwaqt illi Merten, a bazi tal-pariri legali li kienet hadet, sahhqet illi skont il-ligi hija kellha dritt li tikkonverti l-koncessjoni enfitewtika temporanja f'wahda perpetwa. Ghalhekk ir-rikorrenti kienu intavolaw proceduri ghall-izgumbrament ta' Nadia Merten, filwaqt li Merten kienetipprezentat kontro-talba sabiex ir-rikorrenti jigu ordnati jersqu ghall-pubblikazzjoni tal-kuntratt ta' konverzjoni. Kemm din il-Qorti kif diversament presjeduta, u kif ukoll il-Qorti tal-Appell, kienu cahdu l-kontro-talba ta' Merten, u ordna l-izgumbrament taghha, wara li sabu illi l-ligi in kwistjoni, li kienet tippermetti lil Merten li tikkonverti l-koncessjoni enfitewtika temporanja f'wahda perpetwa ghall-ammont li ma kienx jirrifletti l-valur lokatizju tal-fond, kienet leziva tad-dritt ghat-tgawdija pacifika ta' proprjeta tar-rikorrenti skont il-Kostituzzjoni ta' Malta, u skont il-Konvenzjoni. Ir-rikorrenti ghalhekk issa jridu illi l-konjugi Merten, u/jew l-Avukat Generali jigu kkundannati jhallsu d-danni, rapprezentanti l-valur lokatizju tal-fond in kwistjoni, ghall-perjodu bejn il-15 t'Awissu 2008, u cioe meta skadiet il-koncessjoni enfitewtika, sal-15 t'Ottubru 2015, u cioe meta l-

intimati hadu lura l-proprjeta taghhom in linja mad-decizjoni tal-Qorti tal-Appell.

Fin-nota ta' sottomissjonjiet taghhom ir-rikorrenti jghidu illi fis-sentenza fl-ismijiet Philip Grech pro et noe et vs Direttur tal-Akkomodazzjoni Socjali kien gie deciz illi r-rikorrenti kellhom jircievu kumpens shih tal-valur lokatizzju tal-proprjeta taghhom, nieqes dak li huma rcievew tul il-kirja, izda fil-kawza in ezami, r-rikorrenti ma rcievew l-ebda kumpens ghall-okkupazzjoni tal-intimati Merten li, kif iddikjarat mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza tal-24 ta' April 2015, kienet okkupazzjoni bla titolu mill-15 t'Awissu 2008 sal-15 t'Ottubru 2015. Jghidu li galadarba l-okkupazzjoni tal-konjugi Merten kienet bla titolu, allura ghandhom ihallsu, flimkien mal-Avukat Generali, il-valur lokatizzju tal-proprjeta in kwistjoni ghac-cirka seba' snin li l-konjugi Merten okkupaw il-post wara li skadiet il-koncessjoni enfitewtika.

Fir-rigward tas-sentenza fl-ismijiet **Doctor Alfred Grech pro et noe vs Joseph Muscat et noe** deciza mill-Qorti tal-Appell fl-10 t'Ottubru 2003 li ghaliha ssir referenza mir-rikorrenti fin-nota ta' sottomissjonijiet taghhom, il-Qorti tirrileva illi dak sottomess minnhom, u cioe illi "*…il-Qorti sabet li r-rikorrenti f'dik il-kawza ghandhom dritt jitolbu l-valur lokatizzju tal-fond minghand l-intimati…*" huwa evidentement mhux minnu. Mhux biss dik il-kawza ma m'ghandha ebda relevenza ghall-kawza in ezami, (stante illi Grech pro et noe vs Muscat et kienet titratta allegazzjoni ta' alterazzjonijiet strutturali li biddlu n-natura tal-fond mikri u li ghalhekk kienu jaghtu lok ghax-xoljiment tal-kera), **izda talli l-Qorti tal-Appell kienet cahdet it-talbiet kollha tar-rikorrenti ghar-ripreza tal-fond u ghad-dikjarazzjoni illi l-intimati kienu responsabbli ghad-danni sofferti mir-rikorrenti**. Illi apparti minn hekk, la fis-sentenza tal-Prim'Istanza, u lanqas fis-sentenza appellata ma giet ezaminata il-kwistjoni dwar jekk ir-rikorrenti kellhomx id-dritt jitolbu l-valur lokatizzju tal-fond, kif allegaw ir-rikorrenti fin-nota ta' sottomissjonijiet, **proprju ghaliex dan ma kienx meritu tal-kawza**.

Il-Qorti taghraf illi ghalkemm ir-rikorrenti jargumentaw fin-nota taghhom illi dawn il-Qrati ddikjaraw illi l-intimati Merten kienu qed jokkupaw il-proprjeta in kwistjoni bla titolu, fil-verita xejn minn dan ma jinghad f'dawn is-sentenzi. Filfatt, fis-sentenza tal-Prim'Istanza tal-25 ta' Mejju 2011 jinghad:

> ***"Illi f'sitwazzjoni bhal din wiehed jifhem id-diffikolta' tal-Qorti li tiddeciedi l-kawza anke ghaliex f'dawn il-kawzi trid tibbilancja mhux biss id-dritt tas-sid fil-konfront tal-istat izda anke fil-konfront tal-persuna li tkun qed tokkupa l-fond u***

> ***allura din tista' tigi ordnata tizgombra mill-fond ta' abitazzjoni taghha (dejjem cirkostanza trawmatika, anke ghal xi hadd bhal konvenuta li mill-provi jirrizulta li ghandha proprjetajiet ohra) – l-aktar f'kaz bhal dan fejn il-konvenuta hallset flus tajba (Lm17,000 – ghalkemm dan zgur mhux tort tal-atturi) biex akkwistat l-utile dominju u zgur ghamlet hekk bl-aspettattiva li tkun tista' tibqa tgawdi l-fond anke wara l-iskadenza tal-enfitewsi temporanja ghaliex il-Kap. 158 huwa car bizzejjed dwar dan il-fatt.***

Di piu' huwa car illi t-talbiet tar-rikorrenti f'dik il-kawza ma kienux qed jigu milqugha ghaliex l-okkupazzjoni tal-intimata Merten kienet bla titolu. Fid-decide taghha, il-Qorti espressament qalet illi "…***<u>a bazi tal-istess Artikolu</u>*** [l-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokol tal-Konvenzjoni Ewropeja] ***tilqa' t-talbiet attrici.***"

Fir-rigward tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell tal-24 t'April 2015 imbaghad, il-Qorti kienet qalet illi peress li kien instab illi l-Artikolu 12(4) tal-158 kien inkonsistenti mal-Kostituzzjoni, il-Qorti kellha tiddeciedi l-kawza daqs li kieku dan l-artikolu m'ghandux effett, ossia billi ma thallix li ssehh il-konverzjoni "…*bil-konsegwenza illi l-konvenuta tibqa' bla titolu.*"

Ghalhekk fil-fehma tal-Qorti huma skorretti l-intimati meta jargumentaw li l-Qorti tal-Appell iddikjarat illi l-okkupazzjoni tal-intimati Merten kienet bla titolu. Dak li ddikjarat il-Qorti tal-Appell kien proprju illi Merten kienet ser issib ruhha minghajr titolu ghaliex il-Qorti ma kienetx ser thalli l-konverzjoni ssir. Filfatt, is-sentenza tal-Qorti tal-Appell ikkonfermat is-sentenza tal-Ewwel Qorti fis-sens illi t-talbiet tar-rikorrenti kienu qed jigu milqugha a bazi tal-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokol tal-Konvenzjoni.

Dan l-argument ghalhekk, hekk kif ibbazat fuq rapprezentazjonijiet skoretti tas-sentenzi li bihom l-intimati gew ordnati jizgombraw mill-fond, huwa nfondat.

B'referenza ghas-sentenza citata mir-rikorrenti tal-Qorti Kostituzzjonali fl-ismijiet **Anthony Mifsud vs Supretendent Carmelo Bonello et** deciza fit-18 ta' Settembru 2009 il-Qorti **tirrileva illi d-drittijiet fondamentali indikati kemm fil-Konvenzjoni u kif ukoll fil-Kostituzzjoni joholqu obbligi fuq l-Istat, u mhux fuq ic-cittadin privat, u ghalhekk huwa l-Istat biss li jista' jirrispondi ghall-vjolazzjonijiet ta' drittijiet fondamentali**. Huwa minnu li kif intqal f'dik is-sentenza, l-individwu privat m'ghandux jithalla jinheba

wara l-Istat, specjalment meta l-agir impunjat ikun ekwivalenti ghal tortura jew trattament inuman jew degradanti, li jhalli lil individwu jsofri minn disabbilita permanenti bhala konsegwenza tieghu. Pero r-responsabbilita tac-cittadin privat ghall-hlas tad-danni sofferti minn cittadin privat iehor m'hijiex ibbazata fuq il-Kostituzzjoni, izda fuq il-ligi ordinarja li tipproskrivi l-agir tieghu.

Filfatt, l-obbligi dizonorati mic-cittadin privat, u l-obbligi dizonorati mill-Istat huma separati u distinti, u ghalhekk ukoll ir-responsabbilita taghhom hija ta' indoli differenti. L-obbligu tac-cittadin huwa li jsegwi l-ligijiet ordinarji, u ghalhekk illi ma jikkometti reati jew kontravenzjonijiet, u li ma jarrekax dannu li haddiehor minhabba agir abbuziv jew illegali tieghu. Minn naha l-ohra, l-obbligu tal-Istat, fost obbligi ohra, huwa li jassigura l-protezzjoni tad-drittijiet fondamentali sanciti fil-Kostituzzjoni u l-Konvenzjoni. Dawn l-obbligi huma kemm ta' natura negattiva, fis-sens illi l-Istat huwa prekluz milli jinterferixxi abbuzivament fit-tgawdija tal-istess drittijiet fondamentali, u ta' natura posittiva, fis-sens illi l-Istat ghandu wkoll l-obbligu li jiehu dawk il-passi kollha necessarji sabiex jassigura it-tgawdija ta' dawn id-drittijiet fondamentali minn kull persuna li taqa' taht il-gurisdizzjoni tieghu. Ghalhekk per ezempju, f'kaz bhal dak citat mir-rikorrenti li jitratta tortura jew trattament inuman jew degradanti kommess minn membri tal-korp tal-pulizija, r-responsabbilita tal-Istat tista' tkun irradikata fin-nuqqas tieghu milli jipprojbixxi agir li jammonta ghall-tortura jew trattament inuman jew degradanti; nuqqas milli jippreskrivi penali ghal dan l-agir, nuqqas milli jinvestiga adegwatament allegazzjoni dwar tali agir, jassigura l-prosekuzzjoni u l-ikkastigar tal-ufficjali li jigu misjuba hatja; u in generali in-nuqqas milli jiehu l-prekawzjonijiet neccessarji sabiex dan l-agir ma jsehhx.

Minn naha taghhom, ir-responsabilita personali tal-ufficjali li jikkomettu dan l-agir, hija rradikata fil-ligi kriminali li tipproskrivih, u fil-ligi civili ai termini ta' liema ghandhom jaghmlu tajjeb ghad-danni rekati minnhom minhabba l-agir illegali jew abbuziv taghhom. Ghalhekk l-istess ufficjali ma jkunux qed jirrispondu ghall-ksur tal-Kostituzzjoni, izda proprju ghall-ksur tal-ligi ordinarja, kemm penali u kif ukoll civili.

Il-Qorti taghraf filfatt, illi l-posizzjoni tal-Qrati Maltin m'ghadiex dik li giet adottata fis-sentenza citata mir-rikorrenti. Il-Qorti hawnhekk taghmel referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Sean Bradshaw et vs L-Avukat Generali et** deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fis-6 ta' Frar 2015 fejn kien inghad bl-aktar mod car illi:-

> "…***ladarba l-kazin agixxa skont il-ligi, allura m'ghandux legalment jirrispondi ghall-inkostituzzjonalita` tal-ligi applikata minnu jew jehel spejjez tal-kawza***...
>
> …***Ladarba l-kazin agixxa fil-parametri tal-ligi huwa m'ghandux jigi kkundannat ihallas parti mill-kumpens fissat mill-Qorti. Ghax il-ligi jaghmilha l-Istat, mhux ic-cittadin li, minn naha tieghu, ghandu dritt juzufruwixxi minnha fil-parametri taghha. Ghalhekk fil-kaz ta' ligi leziva tad-drittijiet konvenzjonali jew kostituzzjonali, huwa l-Istat u mhux ic-cittadin li ghandu jirrispondi. Ghax huwa principalment l-obbligu tal-Istat, u mhux tal-inkwilin, li jassigura li ddrittijet fundamentali tas-sid ma jinkissrux***."

Il-Qorti taqbel mal-argument maghmul mill-intimati fin-nota ta' sottomissjonijiet taghhom illi l-okkupazzjoni minnhom tal-proprjeta in kwistjoni setghat titqies illegali biss li kieku baqghu in okkupazzjoni **wara** t-termini stabbilita mill-Qorti ghall-fini ta' zgumbrament. Il-Qorti tirrileva illi Nadia Merten kellha kull dritt tirrikorri ghall-Qorti sabiex tipprotegi l-interessi u d-drittijiet taghha, u dan specjlament fid-dawl tal-fatt illi, kif rikonoxxut mill-Qorti tal-Appell stess, hija kellha **aspettativa legittima** illi hekk kif tiskadi l-koncessjoni enfitewtika originali, hija tkun tista' tikkonverti din l-enfitewsi f'wahda perpetwa, peress li dan kien dritt li l-ligi stess kienet taghtiha, u din il-ligi ma kienetx ghadha giet amendata jew imnehhija mill-legislatur. Ghalhekk, sakemm ma kienx hemm dikjarazzjoni finali mill-Qorti illi Merten ma setghatx tikkonverti l-koncessjoni enfitewtika temporanja f'wahda perpetwa, l-okkupazzjoni tal-konjugi Merten fil-proprjeta in kwistjoni ma tistghax titqies bhala wahda illegali, u ghalhekk m'hemm l-ebda lok ghall-hlas ta' danni minghand l-intimata Merten.

Ikkonsidrat;

Permezz tal-eccezzjoni preliminari tieghu, l-Avukat Generali eccepixxa illi ghandu jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju peress illi hemm nuqqas car ta' relazzjoni guridika u/jew kuntrattwali bejn l-Avukat Generali u r-rikorrenti bil-konsegwenza li l-meritu ta' din il-kawza huwa estraneju ghalih ghaliex huwa qatt ma okkupa l-fond in kwistjoni u ghalhekk m'hemmx lok ghall-hlas tad-danni minghandu.

Fis-sentenza fl-ismijiet Frankie **Refalo noe vs Jason Azzopardi et** deciza mill-Qorti tal-

Appell fil-5 t'Ottubru 2011 kienet saret distinizzjoni bejn il-kwistjoni tar-responsabbilita tal-parti u l-kwistjoni tal-legittimu kontradditur, u f'dan is-sens gie rrilevat illi:

> "***…biex tistabilixxi jekk parti in kawza kienetx jew le legittimu kontradittur tal-parti l-ohra, kellha bilfors tivverifika prima facie jekk il-persuna citata fil-gudizzju kienetx materjalment parti fin-negozju li, skond l-attur, holoq ir-relazzjoni guridika li minnha twieldet l-azzjoni fit-termini proposti.***
>
> ***Jekk dan in-ness jigi stabbilit, il-persuna citata setghet titqies li kienet persuna idoneja biex tirrispondi ghat-talbiet attrici, inkwantu dawn ikunu jaddebitawlha obbligazzjoni li kienet mitluba tissodisfa dan inkwantu il-premessi ghaliha, jekk provati, setghu iwasslu ghall-kundanna mitluba f'kaz li jinstab li l-istess konvenut ma jkollux eccezzjonijiet validi fil-ligi x'jopponi ghaliha. Dan naturalment ma jfissirx li jekk il-Qorti tiddeciedi – kif iddecidiet korrettement f'dan il-kaz - illi l-konvenut kien gie sewwa citat inkwantu jkun stabbilit li l-interess guridiku tieghu fil-mertu kif propost mill-attur illi hu kellu necessarjament ikun finalment tenut bhala l-persuna responsabbli biex tirrispondi ghat-talbiet attrici kif proposti. Kif lanqas ifisser li l-istess konvenut ma jkollux eccezzjonijiet validi fil-mertu, fosthom dik li t-talbiet attrici kellhom fil-fatt ikunu diretti lejn haddiehor jew lejn haddiehor ukoll inkwantu dan ikun involut fl-istess negozju u li allura seta' jigi wkoll citat bhala legittimu kontradittur fil-kawza.***
>
> ***Id-dikjarazzjoni tal-Qorti li parti in kawza tkun legittimu kontradittur lanqas ma kienet tfisser li l-Qorti ma setghetx, fil-konsiderazzjoni ta' l-eccezzjonijiet opposti ghat-talbiet, tasal ghall-konkluzzjoni li l-konvenut – dikjarat prima facie legittimu kontradittur - kien wara t-trattazzjoni tal-kawza jirrizulta ghal kollox estraneju ghar-responsabilitajiet lilu addebitati mill-attur fl-azzjoni minnu tentata.***"

Il-Qorti taghraf illi f'dan il-kaz, ir-rikorrenti qed jitolbu kundanna ghad-danni mhux

minhabba l-okkupazzjoni tal-fond in kwistjoni mill-intimati *sic et sempliciter.* Din it-talba qed jaghmluha a bazi tas-sentenza gia citata, fejn kien instab illi l-ligi, li kienet taghti lil Nadia Merten id-dritt li tikkonverti l-koncessjoni enfitewtika temporanja f'wahda perpetwa, kienet leziva tad-drittijiet fondamentali. Huwa car ghalhekk illi, almenu fuq bazi *prima facie,* l-Avukat Generali m'huwiex kompletament estraneju ghall-meritu ta' din il-kawza galadarba l-fatt li taw lok ghal dan il-kaz kienet proprju ligi li nstabet illi kienet leziva tad-drittijiet umani. Il-kwistjoni ta' responsabbilita imbaghad, hija wahda separata li trid tigi indirizzata wara ezami aktar approfondit tal-kaz, izda l-kwistjoni ta' legittimu kontradittur, kif intqal fis-sentenza citata ta' Refalo vs Azzopardi tigi determinata fuq bazi ta' *prima facie*, u *prima facie* jidher illi l-Avukat Generali ghandu konnessjoni mal-meritu ta' din il-kawza.

Ghaldaqstant, l-ewwel eccezzjoni tal-Avukat Generali qed tigi michuda.

Ikkonsidrat;

L-Avukat Generali eccepixxa wkoll illi huwa ma kienx parti fil-kawza fl-ismijiet Michael Angelo Briffa et vs Nadia Merten u ghalhekk ma torbtux, peress illi sentenza torbot biss lil min kien parti fiha.

Il-Qorti taqbel perfettament mal-Avukat Generali ghaliex, kif sewwa indikat minnu, skont l-Artikolu 237 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, sentenza ma tista' qatt tkun ta' hsara ghal min ma kienx parti fiha. Dan l-artikolu huwa bbazata fuq id-dritt baziku ta' *audi alteram partem* u l-ugwaljanza tal-armi, kif argumentat mill-Avukat Generali, ghaliex hadd m'ghandu qatt jigi assogettat ghall-konsegwenzi ta' sentenza meta qatt ma jkun inghata l-opportunita li jipparetecipa fiha u jressaq id-difiza tieghu kontra l-pretensjonijiet tar-rikorrent. Il-Qorti taqbel pjenament mas-sentenza citati mill-Avukat Generali fin-nota ta' sottomissjonijiet fuq dan l-aspett, u tqis li m'hemm l-ebda raguni ghalfejn ghandha tiddipartixxi mill-insenjament hemm kontenuti, specjalment ikkonsidrat illi hija l-ligi stess li tipprekludi l-possibilita li sentenza tkun ta' hsara ghal min ma kienx parti fiha.

Dan *multi magis* meta fis-sentenzi msemmija, ma saret l-ebda dikjarazzjoni illi kienu gew lezi d-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti. Dan li kien gie deciz minn din il-Qorti diversament presjeduta, u kkonfermat mill-Qorti tal-Appell kien illi, peress li l-applikazzjoni tal-ligi in kwistjoni kienet tkun leziva tad-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti, din il-ligi ma kellhiex tigi applikata u ghalhekk Nadia Merten ma kellhiex tigi permessa li tikkonverti t-

titolu ta' enfitewsi temporanja taghha f'wiehed perpetwu. Ghalhekk mhux talli l-Avukat Generali ma kienx parti mill-proceduri msemmija, **izda talli lanqas hemm dikjarazzjoni gudizzjarja finali illi gew lezi d-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti.**

Ghalhekk il-Qorti tqis illi din it-tieni eccezzjoni tal-Avukat Generali hija fondata u qed tigi milqugha.

Ghal dawn il-motivi, l-Qorti taqta' u tiddeciedi billi filwaqt li tichad l-ewwel eccezzjoni preliminari tal-Avukat Generali u tilqa' t-tmien eccezzjoni tal-intimati u tillibera lil Jost Merten mill-osservanza tal-gudizzju, tilqa' l-bqija tal-eccezzjonijiet tal-intimata Merten, u t-tieni eccezzjoni tal-Avukat Generali, u tichad it-talbiet kollha tar-rikorrenti.

L-ispejjez kollha, inkluz tal-Avukat Generali, ghandhom jithallsu mir-rikorrenti.

Moqrija

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli
Deputat Registratur